

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-155-05

Druk nr 57

Warszawa, 22 listopada 2005 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Skarbu Państwa.

Z poważaniem

(-) Kazimierz Marcinkiewicz

U S T A W A
z dnia

o zmianie ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

Art. 1. W ustawie z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) w ust. 1:

– pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) wyłączone zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym;

2) zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed sądami powszechnymi, wojskowymi i polubowymi;”

– w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) inicjowanie i opiniowanie projektów aktów normatywnych, dotyczących praw lub interesów Skarbu Państwa.”

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zastępstwo, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie obejmuje spraw:

1) rozpoznawanych w postępowaniu wieczysto-księgowym;

2) w przedmiocie wpisu do właściwego rejestru;

- 3) rozpoznawanych w postępowaniu upadłościowym lub naprawczym;
 - 4) rozpoznawanych w postępowaniu egzekucyjnym.”;
- 2) art. 11 i 12 otrzymują brzmienie:

„Art. 11. 1. Koszty postępowania w sprawie, w której Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa, ponosi podmiot reprezentujący Skarb Państwa, którego dotyczy przedmiot tego postępowania, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa nie ponosi kosztów zastępstwa procesowego wykonywanego przez Prokuratorię Generalną.

Art. 12. 1. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa zawiadamia niezwłocznie Prokuratorię Generalną o stanie prawnym lub faktycznym związanym z działalnością tego podmiotu, który uzasadnia wszczęcie w imieniu Skarbu Państwa postępowania sądowego w sprawie, w której zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną jest obowiązkowe, przekazując jednocześnie informacje i dokumenty niezbędne do wszczęcia postępowania sądowego.

2. W przypadku wyłącznego zastępstwa procesowego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, niezwłocznie po zaistnieniu okoliczności, które mogą uzasadniać podjęcie czynności przed Sądem Najwyższym, podmiot reprezentujący Skarb Państwa przekazuje Prokuratorii Generalnej informacje i dokumenty zgromadzone w sprawie wraz ze swoim stanowiskiem, szczegó-

łowymi informacjami o przedmiocie postępowania oraz dowodami w sprawie.”;

3) art. 13 i 14 otrzymują brzmienie:

„Art. 13. 1. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa przekazuje Prokuratorii Generalnej, na jej żądanie lub z własnej inicjatywy, wszelkie informacje i dokumenty niezbędne do wykonywania przez Prokuratorie Generalną zastępstwa procesowego Skarbu Państwa.

2. Na żądanie Prokuratorii Generalnej lub z własnej inicjatywy podmiot reprezentujący Skarb Państwa przekazuje Prokuratorii Generalnej stanowisko w sprawie, w której zastępstwo procesowe Skarbu Państwa wykonuje Prokuratoria Generalna.

3. W przypadkach wymagających wiadomości specjalistycznych, Prokuratoria Generalna może zasięgać opinii biegłych i korzystać z tłumaczy.

Art. 14. 1. Podmiot reprezentujący Skarb Państwa składa Prokuratorii Generalnej, na jej żądanie lub z własnej inicjatywy, wnioski w przedmiocie wszczęcia postępowania i czynności procesowych w sprawie, w której Prokuratoria Generalna wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa. Prokuratoria Generalna nie jest związana treścią wniosków, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa w przedmiocie wszczęcia postępowania, cofnięcia pozwu lub wniosku, uznania roszczenia lub wniosku, zrzeczenia się roszczenia, ograniczenia roszczenia lub zawarcia ugody

sądowej jest wiążący dla Prokuraturii Generalnej. W razie niezgodności stanowiska Prokuraturii Generalnej z wnioskiem podmiotu reprezentującego Skarb Państwa, Prokuratura Generalna może żądać od podmiotu reprezentującego Skarb Państwa stanowiska na piśmie.

3. W przypadku, w którym nie można ustalić podmiotu reprezentującego Skarb Państwa w określonej sprawie, wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, składa, na wniosek Prezesa Prokuraturii Generalnej, minister właściwy do spraw Skarbu Państwa.
 4. Jeżeli podmiot reprezentujący Skarb Państwa, mimo żądania Prokuraturii Generalnej, nie składa w określonym terminie wniosków, o których mowa w ust. 1 lub 2, Prokuratura Generalna – o ile jest to konieczne dla zachowania terminów wynikających z przepisów prawa albo ustalonych przez sąd, trybunał lub inny organ orzekający – podejmuje czynności według swojego uznania, zawiadamiając o tym podmiot reprezentujący Skarb Państwa.”;
- 4) w art. 19 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Prokuratura Generalna używa wizerunku orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz pieczęci urzędowej określonej w przepisach o pieczęciach państwowych.”;
- 5) w art. 20 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Prezesa i wiceprezesów Prokuraturii Generalnej powołuje się spośród osób posiadających kwalifikacje do zajmowania stanowiska radcy Prokuraturii Generalnej.

Przepisy rozdziałów 3 i 5 stosuje się odpowiednio do Prezesa i wiceprezesów Prokuratury Generalnej.”;

6) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. 1. W skład Prokuratury Generalnej wchodzi Główny Urząd Prokuratury Generalnej z siedzibą w mieście stołecznym Warszawie oraz mogą wchodzić oddziały Prokuratury Generalnej.

2. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, może tworzyć, w drodze zarządzenia, oddziały Prokuratury Generalnej z siedzibami w miejscowościach, w których mają siedziby sądy apelacyjne. W zarządzeniu określa się siedzibę i właściwość miejscową oddziału, która obejmuje obszar właściwości co najmniej jednego sądu apelacyjnego.

3. Główny Urząd Prokuratury Generalnej wykonuje zadania i czynności oddziału Prokuratury Generalnej w obszarze właściwości Sądu Apelacyjnego w Warszawie oraz w obszarach właściwości sądów apelacyjnych, dla których nie utworzono oddziałów Prokuratury Generalnej.

4. Prezes Prokuratury Generalnej może przekazać sprawę oddziałowi lub Głównemu Urzędowi Prokuratury Generalnej z pominięciem ich właściwości miejscowej, jeżeli wymaga tego ochrona praw lub interesów Skarbu Państwa. W takim przypadku przepis art. 8 ust. 5 stosuje się odpowiednio.”;

7) w art. 25 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb współdziałania Prokuraturii Generalnej przy wykonywaniu zastępstwa procesowego Skarbu Państwa z organami władzy publicznej, państwowymi osobami prawnymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi niemającymi osobowości prawnej oraz organami jednostek samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, którym powierzono wykonywanie zadań publicznych na podstawie ustaw lub porozumień, w tym w szczególności zakres czynności wykonywanych w ramach współdziałania przez Prokuraturę Generalną i te podmioty, terminy wykonywania tych czynności oraz wymieniane informacje i dokumenty, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów dotyczących właściwych postępowań.”;

8) w art. 43 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wynagrodzenie radcy składa się z wynagrodzenia zasadniczego odpowiadającego zajmowanemu stanowisku służbowemu, dodatku za wieloletnią pracę oraz dodatku funkcyjnego w razie powierzenia funkcji w Prokuraturii Generalnej.”;

9) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. 1. Radcy przysługuje dodatek za wieloletnią pracę w wysokości wynoszącej po 5 latach pracy 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

2. Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę wlicza się wszystkie po-

przednie, zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

3. Do okresów pracy, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się okresów zatrudnienia w partii komunistycznej (Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), jak również w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428, z późn. zm.¹⁾), w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 1 lipca 1989 r.
4. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, sposób zaliczania zakończonych okresów zatrudnienia do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę oraz okresy, za które przysługuje ten dodatek, i terminy jego wypłaty, z uwzględnieniem odrębnych przepisów dotyczących takiego dodatku.”;

10) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. Radcy przysługuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

- 1) 6 dni – po 10 latach pracy w Prokuraturii Generalnej;
- 2) 12 dni – po 20 latach pracy w Prokuraturii Generalnej.”;

11) art. 49 uchyla się;

12) w art. 59 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Członkiem komisji dyscyplinarnej może być radca dający należytą rękojmię wykonywania tej funkcji.”;

13) Rozdział 7 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 7

Inni pracownicy Prokuratury Generalnej

Art. 67. 1. W Prokuratury Generalnej mogą być zatrudnieni pracownicy inni niż radcowie.

2. Do pracowników, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm²⁾), a w sprawach nieuregulowanych także w tych przepisach – przepisy Kodeksu pracy.

3. Jeżeli stosunki pracy pracowników, o których mowa w ust. 1, regulują inne przepisy szczególne, do pracowników tych stosuje się również te przepisy.”;

14) w art. 68:

a) pkt 1 i 2 uchyla się,

b) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„ 4) art. 87¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 87¹. § 1. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych. Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Są-

dem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się w postępowaniu o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego oraz gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się wtedy, gdy zastępstwo procesowe Skarbu Państwa jest wykonywane przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa.”;

15) w art. 70 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w art. 66 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) osób, które co najmniej trzy lata zajmowały stanowisko radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.”;

16) w art. 71 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w art. 25 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) osób, które co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowisko radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa.”;

17) art. 82 otrzymuje brzmienie:

„Art. 82. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 94, poz. 788) w art. 175 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli skargę kasacyjną sporządza sędzia, prokurator, notariusz, radca Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, będący stroną, jej przedstawicielem lub pełnomocnikiem albo jeżeli skargę kasacyjną wnosi prokurator lub Rzecznik Praw Obywatelskich.”;

18) w art. 83:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sprawy wszczęte przed właściwym sądem, trybunałem lub innym organem orzekającym przed dniem wejścia w życie ustawy, w których zgodnie z jej przepisami, po dniu wejścia w życie ustawy, zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuraturę Generalną jest obowiązkowe, są prowadzone na dotychczasowych zasadach.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Sprawy przed Sądem Najwyższym, w których zgodnie z przepisami ustawy, po dniu jej wejścia w życie, zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuraturę Generalną jest wyłączne, są prowa-

dzony na dotychczasowych zasadach, o ile przed dniem wejścia w życie ustawy zostały w sprawie podjęte czynności procesowe przed Sądem Najwyższym lub czynności procesowe związane z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowane przed sądem niższej instancji.”;

19) w art. 85 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do dnia 14 marca 2006 r. koszty organizacji i funkcjonowania Prokuratury Generalnej, w tym wydatki na wynagrodzenia radców i innych jej pracowników, są finansowane ze środków Funduszu Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 56 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.³⁾).”;

20) art. 86 otrzymuje brzmienie:

„Art. 86. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 marca 2006 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 84 i 85, które wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) rozdziałów 5-7 oraz art. 72, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.”.

Art. 2. 1. Członkowie korpusu służby cywilnej zatrudnieni w komórkach obsługi prawnej administracji rządowej (departamentach prawnych, biurach prawnych, zespołach radców prawnych), jak również w innych komórkach organizacyjnych, spełniający wymogi określone w art. 29 ust. 1 pkt 1-3, 5 i 6 ustawy, wymienionej w art. 1, w terminie do dnia 15 lutego 2006 r. mogą zgłosić Pełnomocnikowi, o którym mowa w art. 84 ust. 1 tej ustawy, zamiar przejścia do pracy w Prokuraturze Generalnej Skarbu Państwa. W drodze porozumienia z dotychczasowym pracodawcą, zawartego na wniosek Pełnomocnika, może on zatrudnić na stanowisku radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa pra-

cownika, który zgłosił zamiar przejścia do pracy w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do niebędących członkami korpusu służby cywilnej pracowników zatrudnionych w komórkach obsługi prawnej (biurach legislacyjnych, departamentach prawnych, biurach prawnych, zespołach radców prawnych), jak też w innych komórkach organizacyjnych państwowych jednostek organizacyjnych oraz do pracowników samorządowych zatrudnionych w komórkach obsługi prawnej, jak również w innych komórkach organizacyjnych urzędów jednostek samorządu terytorialnego, których organy lub członkowie organów na podstawie przepisów szczególnych podejmuje za Skarb Państwa czynności w postępowaniach sądowych.

Art. 3. Wnioski złożone na podstawie art. 84 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują ważność.

Art. 4. Pełnomocnik, o którym mowa w art. 84 ust. 1 ustawy, wymienionej mowa w art. 1, w okresie sprawowania swojej funkcji może zatrudniać radców Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa i innych pracowników, niezbędnych przy organizowaniu Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Do tych radców i innych pracowników stosuje się zasady wynagradzania dotyczące radców i innych pracowników Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

UZASADNIENIE

I. Aktualny stan prawny

Ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, (Dz. U. Nr 169, poz. 1417), zwana dalej „ustawą”, zgodnie z jej art. 86 ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2006 r. Do tej daty działalność rozpocząć musi Główny Urząd Prokuraturii Generalnej z siedzibą w m.st. Warszawie oraz dziesięć oddziałów z siedzibami w miejscowościach, w których mają siedziby sądy apelacyjne. Konieczność powołania oddziałów wynika nie tylko z przepisów ustawy o Prokuraturii Generalnej, ale i wprowadzanego przez tę ustawę art. 29¹ K.p.c., uzależniającego właściwość miejscową w sprawach z udziałem Skarbu Państwa od siedzib oddziałów Prokuraturii Generalnej.

II. Potrzeba i cel wydania aktu

Niniejszy projekt ma na celu usunięcie luk prawnych oraz błędów legislacyjnych, jakie zawiera ustawa. Drugim celem nowelizacji jest racjonalizacja struktury Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, zwanej dalej „Prokuratوریą Generalną”, co doprowadzi do znaczącego spadku kosztów funkcjonowania nowej jednostki. Po trzecie, przesunięcie wejścia w życie ustawy oraz pewne zmiany jej przepisów są niezbędne dla uniknięcia sytuacji, w której Prokuratoria Generalna będzie musiała rozpocząć działalność, mimo że nie zostaną zakończone działania niezbędne do zorganizowania nowej jednostki i przygotowania jej do wykonywania zadań – czyli ochrony prawnej najważniejszych praw i interesów Skarbu Państwa.

III. Różnice między dotychczasowym a proponowanym aktem prawnym

1. Przedstawiony projekt porządkuje przepisy określające zadania Prokuraturii Generalnej. Zmiana art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ma na celu uniknięcie wątpliwości dotyczącej kompetencji Prokuraturii Generalnej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w tym Naczelnym Sądem Administracyjnym. W postępowaniu sędow-administracyjnym Skarb Pań-

stwa jedynie wyjątkowo jest stroną – z reguły stroną jest „organ, którego działanie lub bezczynność jest przedmiotem skargi” (art. 32 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.). W sprawach, w których Skarb Państwa wyjątkowo jest stroną postępowania przed sądem administracyjnym, istnieje raczej potrzeba zaprezentowania jego stanowiska merytorycznego, nie zaś prawnego. Powierzenie Prokuraturii Generalnej zastępstwa Skarbu Państwa przed sądami administracyjnymi należy uznać za pomysł chybiony. Ponadto nowelizacja art. 4 ust. 1 ma na celu umożliwienie Prokuraturii Generalnej uczestnictwa w pracach nad projektami aktów normatywnych dotyczących praw lub interesów Skarbu Państwa.

Istotne znaczenie ma nowelizacja art. 4 ust. 4 ustawy. Oprócz uporządkowania treści przepisu, wprowadza ona poważną zmianę merytoryczną. Poprzez doprecyzowanie, że zastępstwo wykonywane przez Prokuratorię Generalną nie obejmuje jedynie spraw rozpoznawanych w postępowaniu wieczystoksięgowym, nie zaś wszystkich spraw wieczystoksięgowych, nowelizacja umożliwi udział Prokuraturii w niezwykle istotnych dla Skarbu Państwa sprawach o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym – biorąc pod uwagę na przykład zapowiedzi „Powiernictwa Pruskiego” o podjęciu kroków prawnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zmieniony art. 11 ust. 2 ma rozstrzygnąć ewentualne wątpliwości i przesądzić, że koszty postępowania ponosi podmiot reprezentujący Skarb Państwa, nie zaś Prokuratoria Generalna.
3. Projekt przewiduje zmianę przepisów dotyczących zakresu oraz trybu przekazywania Prokuraturii Generalnej informacji przez podmioty reprezentujące Skarb Państwa. Celem nowelizacji jest to, by Prokuratoria Generalna otrzymywała wszelkie informacje niezbędne do wykonywania zastępstwa procesowego Skarbu Państwa, oraz by zakres przekazywanych informacji był określony w ten sposób, że informacje te możliwe będą do przekazania przez podmioty reprezentujące Skarb Pań-

stwa oraz możliwe do wykorzystania przez Prokuratorię Generalną. Służyć ma temu nowelizacja art. 12 i 13 ustawy.

4. Nowelizacja art. 14 ustawy ma na celu zmianę przyjętego w ustawie rozwiązania, zgodnie z którym do Prokuratorii należałyby arbitralne decyzje o wszczęciu procesu, cofnięciu powództwa, uznaniu roszczenia czy też zawarciu ugody. Według ustawy w jej aktualnym brzmieniu, gdyby Prokuratoria Generalna odmówiła wszczęcia procesu o wartości przedmiotu sprawy przewyższającej 1 milion złotych, Skarb Państwa pozbawiony byłby możliwości wytoczenia powództwa – nawet gdyby decyzję w tej sprawie podjęła np. Rada Ministrów. Rozwiązanie takie nie znajduje żadnego uzasadnienia, ponieważ Prokuratoria Generalna ma być tylko instytucjonalnym pełnomocnikiem Skarbu Państwa. Do pełnomocnika nigdy zaś nie należy ostateczna decyzja o wszczęciu postępowania czy zawarciu ugody.
5. Bez proponowanej nowelizacji art. 19 ust. 4 ustawy Prokuratoria Generalna nie będzie uprawniona do używania wizerunku orła ustalonego dla godła oraz tablic urzędowych. Wynika to z art. 2a w zw. z art. 3 ust. 1a ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 18, z późn. zm.).
6. Nowelizacja art. 20 ust. 4 ma na celu usunięcie wątpliwości, czy do Prezesa i wiceprezesów Prokuratorii – w szczególności przy wykonywaniu czynności zastępstwa, co przewiduje art. 15 ust. 2 ustawy – mają zastosowanie przepisy dotyczące na przykład tajemnicy radcowskiej (art. 36), niezależności przy wykonywaniu czynności procesowych (art. 27 ust. 2), czy też wykonywaniu czynności zastępstwa na podstawie legitymacji służbowej (art. 15 ust. 3).
7. Projekt przewiduje, że powołanie oddziałów Prokuratorii Generalnej nie będzie obligatoryjne. Wynika to z faktu, że ze statystyk sporządzonych przez Pełnomocnika do spraw organizacji Prokuratorii Generalnej wynika, iż na obszarze właściwości oddziału Prokuratorii Generalnej w Rzeszowie toczą się obecnie 3 sprawy z udziałem Skarbu Państwa o war-

tości przedmiotu sprawy przewyższającej 1 milion złotych, zaś na obszarze działania oddziału w Lublinie – 9 takich spraw. Miażdżąca większość spraw, w których właściwa będzie Prokuratura Generalna, prowadzona byłaby przez Główny Urząd z siedzibą w Warszawie. Pomijając już ministerstwa i urzędy centralne – do których zadań, z uwagi na zakres kompetencji, należy prowadzenie postępowań o największej wartości przedmiotu sprawy – sam Wojewoda Mazowiecki prowadzi w imieniu Skarbu Państwa przeszło 150 spraw o wartości przedmiotu sprawy przewyższającej 1 milion złotych, zaś Prezydent m.st. Warszawy (jako starosta grodzki) – przeszło 170 takich spraw.

Biorąc pod uwagę fakt, że dla wydawania opinii prawnych nie jest konieczne tworzenie oddziałów, jedynym uzasadnieniem dla ich powołania mogłaby być konieczność prowadzenia znacznej liczby postępowań sądowych. Za całkowicie nieracjonalne i powodujące niepotrzebne koszty uznać należy powoływanie oddziałów, które prowadzić będą jedynie kilka spraw sądowych. Dlatego projekt przewiduje taką zmianę przepisów, która wyłączy konieczność obligatoryjnego tworzenia oddziałów, ale jednocześnie umożliwi tworzenie ich – w razie uzasadnionej potrzeby – w drodze zarządzenia Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. Prowadzi do tego proponowana nowelizacja art. 22 ustawy.

Konsekwencją braku obligatoryjnych oddziałów jest proponowane uchylenie pkt 1 i 2 w art. 68 ustawy.

8. Nowelizacja art. 25 ust. 4 pozwoli na wyeliminowanie dotychczasowych usterek delegacji do wydania rozporządzenia wykonawczego przewidzianego w tym przepisie.
9. Proponowana zmiana art. 43 ust. 1 ma na celu usunięcie sprzeczności między tym przepisem (przewidującym dodatek za wieloletnią pracę w Prokuraturii) a art. 44, który przewiduje dodatek uzależniony od ogólnego stażu pracy. W przypadku nieusunięcia tej sprzeczności możliwe byłyby roszczenia radców Prokuraturii Generalnej o wypłatę dwóch dodatków stażowych.

10. Nowelizacja art. 48 oraz uchylenie art. 49 ustawy ma na celu racjonalizację uprawnień radców Prokuraturii Generalnej. Art. 48 ustawy w obecnym brzmieniu ma na celu uniknięcie sytuacji, w której radcom Prokuraturii Generalnej przysługiwał będzie dodatkowy urlop wypoczynkowy uzależniony od ogólnego stażu pracy. Rozwiązanie takie nie znajduje żadnego uzasadnienia – ewentualny dodatkowy urlop uzależniony powinien być od wieloletniej pracy w Prokuraturii Generalnej. Za nieracjonalne uznać należy także rozwiązanie, zgodnie z którym radcowie Prokuraturii Generalnej mieliby prawo do półrocznego urlopu dla poratowania zdrowia – co więcej, wielokrotnie w czasie pracy w Prokuraturii Generalnej.
11. Proponowana zmiana art. 59 ustawy ma na celu usunięcie ewidentnej luki prawnej. Obecna redakcja przepisu uniemożliwia powołanie pierwszej komisji dyscyplinarnej.
12. Nowelizacja art. 67 prowadzi do uregulowania statusu prawnego pracowników niebędących radcami Prokuraturii Generalnej, a jednocześnie niebędących pracownikami pomocniczymi lub obsługi. Ustawa w aktualnym brzmieniu pomija takich pracowników, jak np. główny księgowy, audytor wewnętrzny, czy pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych. Proponuje się, by do pracowników tych zastosowanie miały przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953, z późn. zm.).
13. Bez nowelizacji art. 68 pkt 4 ustawy należy liczyć się z sytuacją, w której po dniu 1 stycznia 2006 r. Skarb Państwa nie będzie mógł korzystać z zastępstwa procesowego przed Sądem Najwyższym – a zatem m.in. nie będzie mógł wnosić skarg kasacyjnych. Wynika to z faktu, że do Prokuraturii Generalnej należy wyłączne zastępstwo Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym (art. 4 ust. 1 pkt 1), czynności zastępstwa wykonują wyłącznie radcowie Prokuraturii Generalnej (art. 15 ust. 1), zaś znowelizowany przez art. 68 pkt 4 ustawy art. 87¹ K.p.c. nie pozwala radcom Prokuraturii Generalnej na wykonywanie zastępstwa Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym.

Reasumując, brak nowelizacji art. 68 pkt 4 może doprowadzić do niedopuszczalnej sytuacji, w której Skarb Państwa – jako jedyny podmiot w polskim systemie prawnym – zostanie pozbawiony możliwości wnoszenia skarg kasacyjnych.

14. Proponowana zmiana art. 70 pkt 1 oraz art. 71 pkt 1 ma usunąć negatywne i niezamierzone skutki równoczesnych prac parlamentarnych nad ustawą o Prokuraturii Generalnej oraz nad ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 163, poz. 1361), której założeniem było otwarcie dostępu do zawodów prawniczych. Konsekwencje są takie, że art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych w brzmieniu nadanym przez powołaną ustawę z dnia 30 czerwca 2005 r. stanowi, że wymogu odbycia aplikacji radcowskiej i złożenia egzaminu radcowskiego nie stosuje się do „osób, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki lub notarialny”. Tymczasem art. 71 pkt 1 ustawy o Prokuraturii Generalnej przewiduje, że z dniem 1 stycznia 2006 r. art. 25 ust. 1 pkt 3 otrzyma brzmienie „osób, które co najmniej przez trzy lata zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora, radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa albo wykonywały zawód notariusza lub adwokata, które stanowiska te, tytuły lub uprawnienia uzyskały na zasadach określonych w przepisach prawa”.
15. Nowelizacja art. 83 ustawy ma na celu uzupełnienie przepisów przejściowych. Art. 83 ust. 1 w aktualnym brzmieniu – odwołujący się do „prawomocnego zakończenia” sprawy – nie uwzględnia faktu, że do Prokuraturii Generalnej należy wyłączne zastępstwo Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym. Tymczasem według stanu prawnego obowiązującego od dnia 22 lutego 2005 r. skargę kasacyjną wnosi się od prawomocnego orzeczenia. Oznacza to, że postępowanie przed Sądem Najwyższym toczy się, co do zasady, po prawomocnym zakończeniu postępowania, czego art. 83 w aktualnym brzmieniu nie uwzględnia.
16. Proponowany art. 2 ustawy nowelizującej ma rozszerzyć krąg osób, które mogą zgłosić – przed wejściem ustawy w życie – zamiar przejścia

do pracy w Prokuraturii Generalnej. Według art. 84 ust. 5 w aktualnym brzmieniu dotyczy to jedynie członków korpusu służby cywilnej. Jednakże do dnia 14 listopada 2005 r. – czyli po upływie przeszło połowy okresu, w którym zainteresowani mogą zgłaszać zamiar przejścia – chęć zatrudnienia na stanowisku radcy Prokuraturii Generalnej zgłosiło jedynie 45 osób. Powoduje to konieczność nowelizacji art. 84, tym bardziej, że trudno znaleźć uzasadnienie, dla którego mechanizm rekrutacji określony w art. 84 ust. 5 miałby obejmować jedynie członków korpusu służby cywilnej, nie zaś pracowników wszystkich (państwowych i samorządowych) jednostek organizacyjnych, do których zadań należy reprezentacja Skarbu Państwa w postępowaniach sądowych. Art. 3 nowelizacji rozstrzyga przy tym, że wnioski złożone na podstawie art. 84 ust. 5 ustawy zachowują ważność.

17. Proponowany art. 4 ustawy zmieniającej ma umożliwić Pełnomocnikowi zatrudnianie, w niezbędnym zakresie, pracowników (w tym radców) jeszcze przed rozpoczęciem przez Prokuratorię Generalną merytorycznej działalności. Jest to warunek konieczny, aby nowa jednostka z dniem 15 marca 2006 r. mogła rozpocząć wykonywanie swoich zadań. Taka była wola ustawodawcy wyrażona w art. 84 ust. 1 ustawy w jej aktualnym brzmieniu. Okazało się jednak, że sam ten przepis nie stanowi wystarczającej podstawy prawnej do zatrudniania pracowników przez Pełnomocnika.
18. Nowelizacja art. 85 ust. 1 i art. 86 wynika z konieczności przesunięcia wejścia w życie ustawy. Wynika to przede wszystkim z faktu, że projekt budżetu państwa na rok 2006 nie uwzględnia planu wydatków Prokuraturii Generalnej. Przed opracowaniem i złożeniem stosownej autopoprawki do projektu budżetu nowa jednostka nie może zaciągać zobowiązań na 2006 r. Uniemożliwia to organizację nowego urzędu, a w szczególności uzyskanie siedziby i jej wyposażenie. Wiąże się z tym konieczność wcześniejszego wejścia w życie przepisów dotyczących zatrudniania – w niezbędnym zakresie – radców Prokuraturii Generalnej oraz innych jej pracowników. Zgodnie z aktualnym stanem prawnym zatrudnianie takich pracowników będzie możliwe do-

piero po rozpoczęciu merytorycznej działalności przez Prokuratorię Generalną. W praktyce niemożliwe jest zorganizowanie nowej jednostki organizacyjnej, jeżeli na etapie przygotowawczym nie ma możliwości zatrudniania pracowników na podstawie umowy o pracę.

Z powyższych względów proponuje się, by ustawa o Prokuraturii Generalnej weszła w życie z dniem 15 marca 2006 r., z tym że przepisy umożliwiające zatrudnianie – w niezbędnym zakresie – pracowników miałyby obowiązywać od dnia 1 stycznia 2006 r.

IV. Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Projekt ustawy oddziałuje na Skarb Państwa oraz na osoby, które zamierzają podjąć zatrudnienie w Prokuraturii Generalnej.
2. Projekt został przekazany do konsultacji.
3. Wpływ ustawy:
 - a) Likwidacja obligatoryjnych oddziałów spowoduje znaczące – co najmniej o jedną trzecią – ograniczenie wydatków na organizację i funkcjonowanie Prokuraturii Generalnej. Z symulacji przeprowadzonych w Ministerstwie Skarbu Państwa wynika, że przy docelowym poziomie zatrudnienia roczne koszty funkcjonowania Prokuraturii Generalnej (z obligatoryjnymi oddziałami) wynosiłyby ponad 60 mln zł rocznie. Oszczędności wynosić zatem będą co najmniej 20 mln zł rocznie.
 - b) Skutkiem nowelizacji ustawy będzie ograniczenie docelowego poziomu zatrudnienia w Prokuraturii Generalnej. Zgodnie z uzasadnieniem rządowego projektu ustawy zatrudnienie w nowej jednostce miało wynosić ok. 525 osób. Przedstawiona nowelizacja pozwoli ograniczyć zatrudnienie co najmniej o jedną trzecią.
 - c) Ograniczenie wydatków na organizację i funkcjonowanie Prokuraturii Generalnej – które to wydatki musiałyby pochodzić z budżetu państwa – będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki.
 - d) Nowelizacja ustawy nie będzie miała wpływu na rozwój regionalny.

4. Skutkiem uchwalenia projektu będzie ograniczenie wydatków z budżetu państwa.
5. Materia objęta projektem nie jest regulowana prawem Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Jarosław Pietras

Sekr.Min.JP- 3205/05/DP/ar

Warszawa, dnia 15/11/2005 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jarosława Pietrasa, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z przedstawionym projektem ustawy (nr RM-10-155-05) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot przedłożonego projektu nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Do wiadomości:
Pan Andrzej Mikosz
Minister Skarbu Państwa

2 *podpisany*

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PÓDSEKRETARZ STANU

Tomasz Nowakowski

SECRET

2005-11-14

Wpł 13. 11. 2005
